

מרווחים, דירוגים ומה שביניהם

דוח מיוחד | מאי 2019

מידרוג מפרסמת מעת לעת דוחות מיוחדים הנוגעים לענפים או מנפיקים מסוימים. הדוחות המיוחדים אינם מהווים דיווח דירוג ו/או מתודולוגיות דירוג מבחינת תכנם או כוונתם ואין בהם כדי לשנות את שיטות ההערכה המתוארות במסגרת הדוחות המתודולוגיים. ככלל, דוחות מיוחדים נועדו על מנת: (1) לפרסם את הערכות מידרוג ביחס לנושאים או להתפתחויות הנוגעות למנפיקים מסוימים, (2) לתאר מגמות מאקרו כלכליות או מגמות בענף ולציין את כיוון השפעתם על הדירוגים (למשל: שינוי בביקושים בענף מסוים, התפתחויות בחקיקה או התפתחויות רגולטוריות), (3) להסביר תהליכי דירוג מסוימים על מנת לעזור למשקיעים להבין כיצד נקבע הדירוג, לרבות כיצד נלקחות בחשבון בדירוג מגמות מסוימות.

אנשי קשר:

סופי טוביאקוב
אנליסטית

sophiet@midroog.co.il

אילאיל שטנר

אנליסטית בכירה

ilil@midroog.co.il

אבי בן-נון, סמנכ"ל

ראש תחום מוסדות פיננסים

avib@midroog.co.il

אפריל 2019 - חגיגת המרווחים נמשכת

בחינת המרווחים החציוניים (בממוצע חודשי) בשוק האג"ח הקונצרני (המדורג) בישראל מראה כי גם בחודש אפריל המשיכה מגמת צמצום המרווחים לאורך כל סולם הדירוג במגזר הצמוד (בטווח של עד 26 נקודות בסיס), ולאורך רוב סולם הדירוג במגזר השקלי (בטווח של עד 21 נקודות בסיס, ולמעט בדירוג A3.il בו חל שינוי מסויים בתמהיל האג"חים) (תרשים 14). כך שמתחילת השנה הצטמצמו המרווחים במגזר השקלי והצמוד בטווח שבין 115 ו-45 נקודות בסיס, בהתאמה.

צמצום המרווחים תמך בירידת התשואות החציוניות (בממוצע חודשי) לאורך רוב סולם הדירוג בהשוואה לחודש הקודם. בניגוד למגמה שאפיינה עד כה את שנת 2019, עקום הבסיס הצמוד ועקום הבסיס השקלי (חסרי סיכון) עלו בחלק הקצר-בינוני של עד 5 שנים (בטווח של עד 12 ו-7 נקודות בסיס, בהתאמה). בחלק הארוך נמשכה מגמת ירידה של מחירי הספוט (בטווח של 7 ו-13 נקודות בסיס, בהתאמה). כתוצאה מתנועות מנוגדות אלה חלה התמתנות בשיפועי העקומים (בכ-15 נקודות בסיס) ביחס לחודש הקודם (תרשים 16).

עקום התשואות חסר הסיכון בארה"ב (בממוצע חודשי) העיד על ירידה שולית לכל אורכו של עד כ-7 נקודות בסיס, וללא שינוי משמעותי בשיפוע ביחס לחודש הקודם, כך שגם בחודש אפריל עקום זה נותר שטוח כמעט לחלוטין (תרשים 17).
הציפיות לאינפלציה משוק ההון לטווח של 12 חודשים ירדו מעט ביחס לחודש הקודם ונותרו בתחתית טווח היעד של בנק ישראל ברמה של 1.0%. בטווח הזמן הבינוני-ארוך ציפיות האינפלציה שמרו גם החודש ובדומה לחודשים האחרונים, על יציבות והן מעוגנות במרכז טווח היעד של בנק ישראל (תרשים 12).

מרווחי החובות הנחותים (אג"ח Coco's) של הבנקים (אגוד, לאומי, הבינלאומי, דיסקונט)¹ התאפיינו בחודש אפריל במגמה אחידה של צמצום מרווחים (בממוצע חודשי) ביחס לחודש הקודם, כאשר המרווחים של ני"ע אלו משקפים פרמיית סיכון ממוצעת שנעה בטווח רחב יחסית שבין 1.2%-3.3%. הפער בינם לבין המרווח החציוני של הדירוג שבו דורגו (בממוצע חודשי) הצביע החודש על מגמה מעורבת, כאשר המרווחים של לאומי ואגוד נמצאים מעל רמת הדירוג החציוני שבה דורגו, דיסקונט מתחתיה ואילו המרווח של הבינלאומי הצטמצם החודש כך שהוא דומה למרווח החציוני של רמת הדירוג שבו דורג (תרשים 20).

בחלוקה לפי ענפי פעילות נשמר מדרג הסיכון בין הענפים המרכזיים, כאשר תשואות גבוהות יותר נצפו בענפי פעילות בעלי סיכון גבוה יותר - חברות אחזקה ונדל"ן, לעומת ענפי פעילות המאופיינים בסיכון נמוך יותר - בנקים וחברות ביטוח, כפי שמתבטא גם במדרג המרווחים לאורך זמן (תרשים 19). התשואה החציונית בענפים אלו נותרה גם בחודש אפריל (בממוצע חודשי) מתחת לרמה של 2.0%. בדומה למגמה שאפיינה את שנת 2019 עד כה, המרווחים החציוניים (בממוצע חודשי) בענפים המרכזיים במגזר הצמוד הצטמצמו גם החודש ביחס לחודש הקודם בעד כ-7 נקודות בסיס, למעט במגזר הבנקים (בו גם חל שינוי מסויים בתמהיל האג"חים) ובמגזר התקשורת והמדיה (מספר מועט של תצפיות) בהם חלה פתיחת מרווחים (תרשים 18).

מדרג הסיכון בין הענפים משתקף גם בתנודתיות התשואות (פער הריביות), כאשר התנודות המשמעותיות ביותר שנחזו בתשואות ב-12 החודשים האחרונים, נמצאו ברובן, בדומה לחודשים האחרונים, חברות מענפי הנדל"ן ובפרט חברות נדל"ן מארה"ב עם תשואות הגבוהות משמעותית מ-10%, כאשר בכל התצפיות התשואה עלתה בהשוואה לשנה הקודמת (תרשימים 21 ו-22).

בבחינת ההתפלגות הגיאוגרפית של המרווחים הממוצעים לפי קבוצות דירוג בחודש אפריל 2019 למול החודש הקודם, נראה כי גם החודש ברמות הדירוג הגבוהות פער המרווחים בין החברות המקומיות (אג"ח קונצרני שקלי בלבד) לחברות בארה"ב ואירופה נותר מתון יחסית (כאשר הדירוג שלהן גלובאלי ביחס לדירוג המקומי) וככל שרמת הדירוג יורדת נפתח פער משמעותי במרווחים (תרשים 23). המרווחים הממוצעים לפי קבוצות הדירוג הציגו החודש מגמה אחידה של צמצום מרווחים בישראל, ארה"ב, ובאירופה.

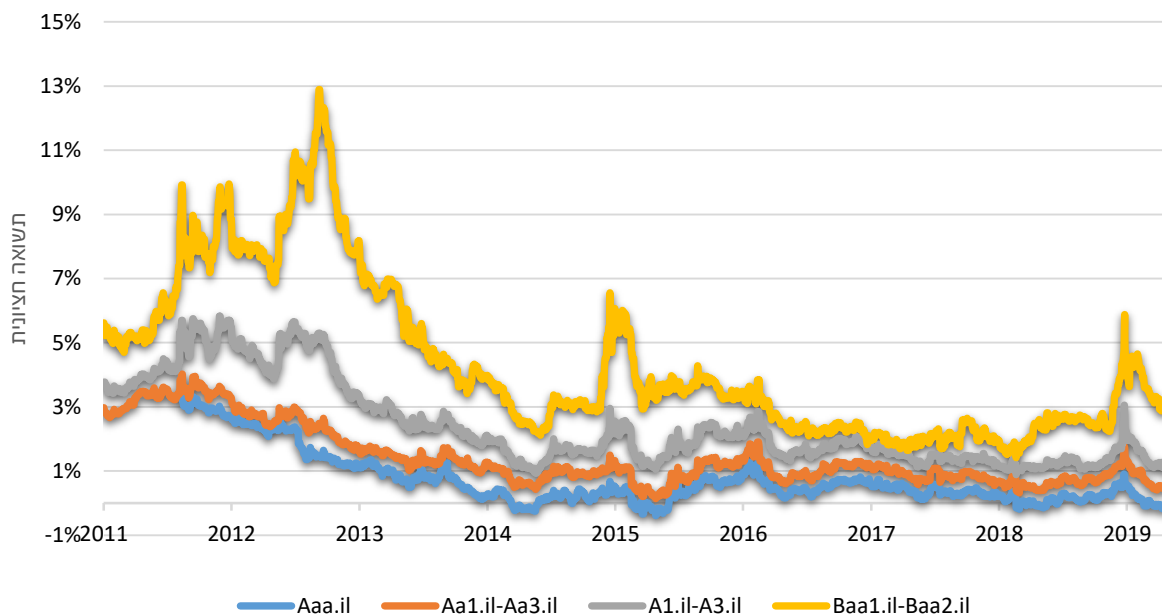
פרמיית ה-CDS, בחתך גלובאלי, ירדה בחודש אפריל לאורך כל סולם הדירוג בטווח של עד 9 נקודות בסיס, ובעיקר ברמות הדירוג הנמוכות יותר (תרשים 24).

הערה: יש לשים לב שבחלק מהמדגמים ומתתי המדגמים יש מיעוט תצפיות בחלק מרמות הדירוג שעלולות להטות את התוצאות.

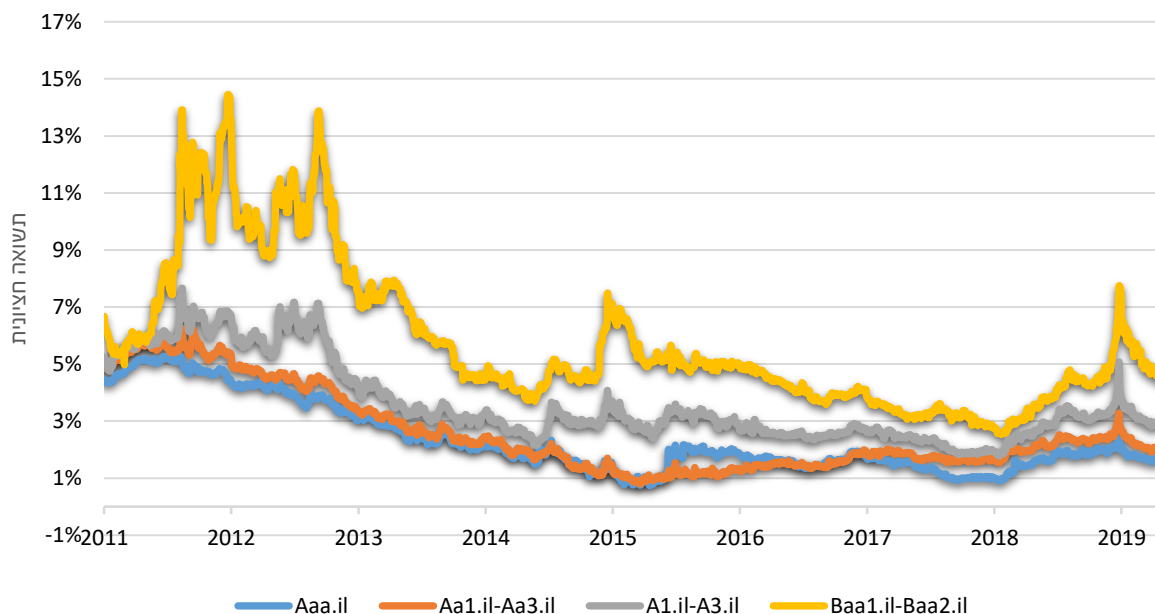
¹ היסטורית ציטוטים של לפחות 12 חודשים עבור אג"ח נבחרות

התפתחות נתוני שוק מרכזיים²

תרשים 1: התפלגות התשואות החציניות של אג"ח קונצרניות צמודות מדד לפי קבוצת דירוג משנת 2011

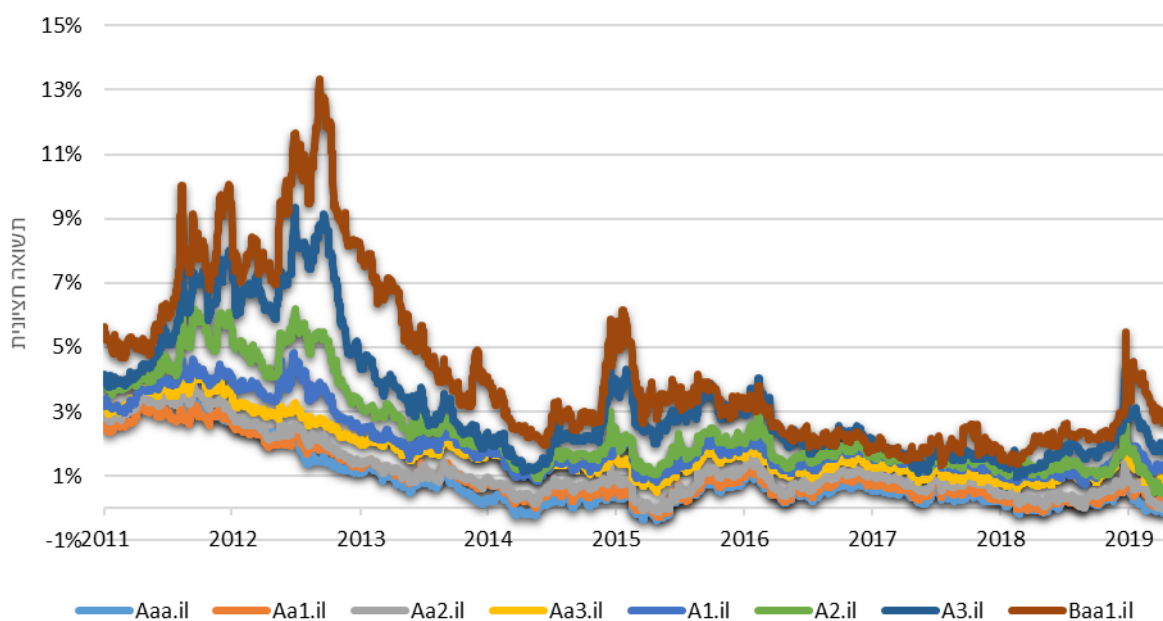

תרשים 2: התפלגות התשואות החציניות של אג"ח קונצרניות שקליות לפי קבוצת דירוג משנת 2011

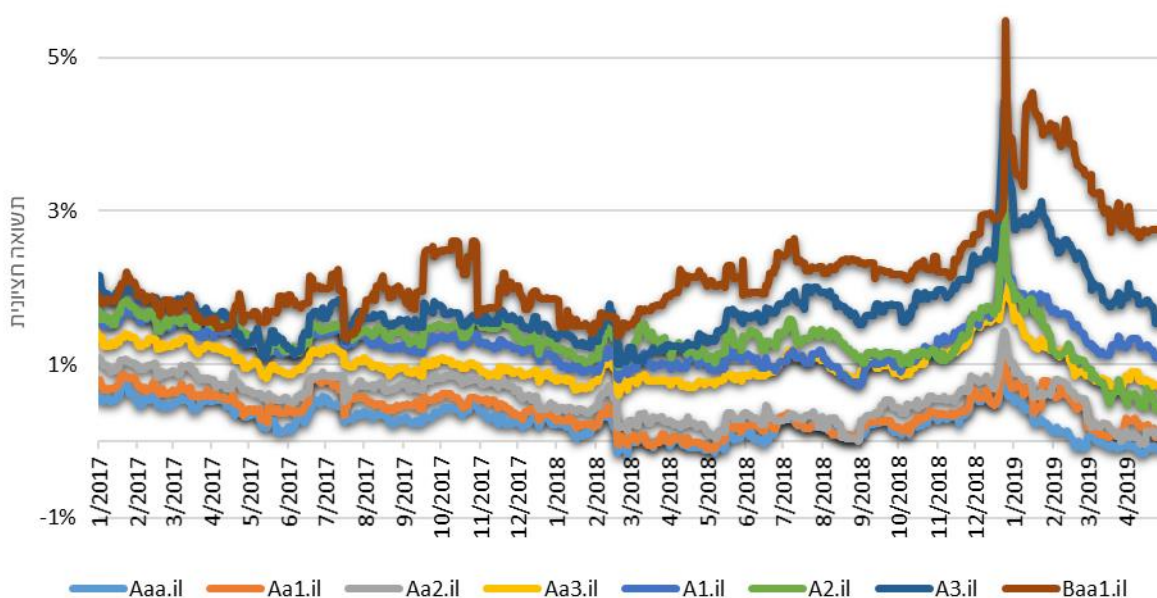

² המדגם כולל את כלל האג"חים המדורגים בשוק (עד דרוג Baa2.il כולל) בבסיסי ההצמדה השונים (כ- 203 תצפיות במגזר הצמוד וכ- 252 תצפיות במגזר השקלי), כאשר דירוגי S&P מעלות מומרים לדירוגי מידרוג. רמות דירוג בהן נותרו תצפיות בודדות בלבד ואג"חים בעלי מח"מ הנמוך מ-1 נוכו מהמדגם.

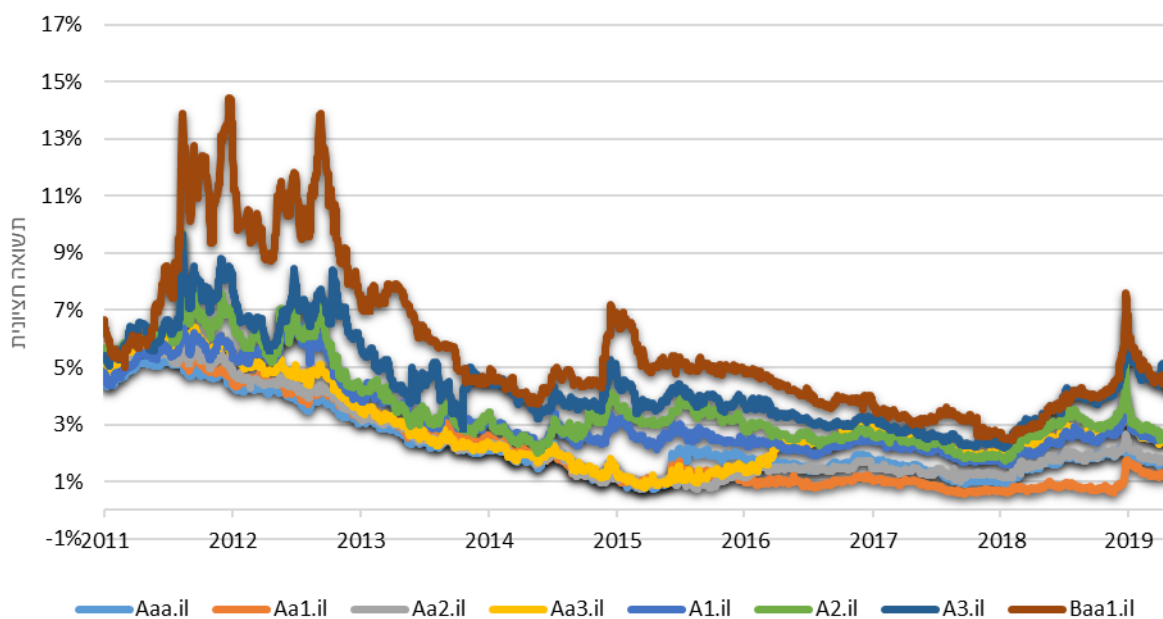
תרשים 3: התפלגות התשואות החציניות של אג"ח קונצרניות צמודות מדד לפי דירוג, משנת 2011

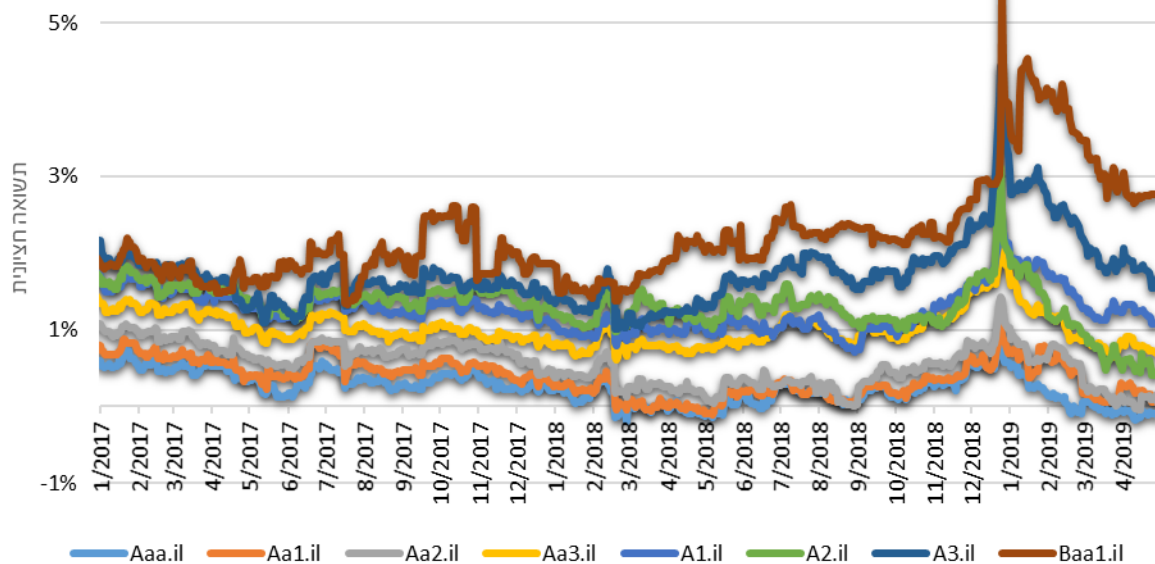
תרשים 4: התמקדות בהתפלגות התשואות החציניות של אג"ח קונצרניות צמודות מדד לפי דירוג מתחילת שנת 2017

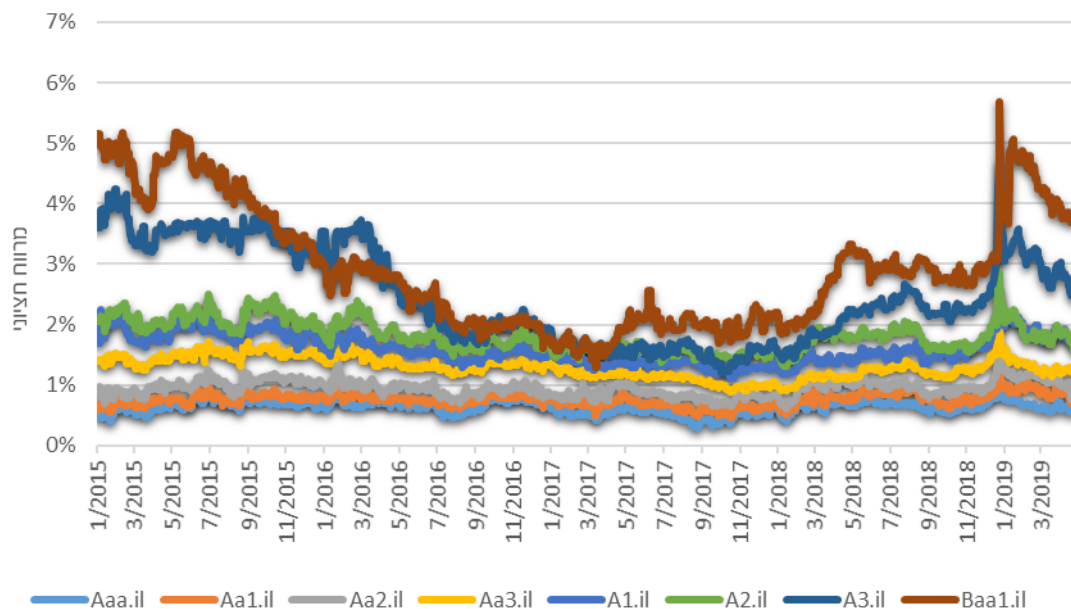
תרשים 5: התפלגות התשואות החציניות של אג"ח קונצרניות שקליות לפי דירוג, משנת 2011

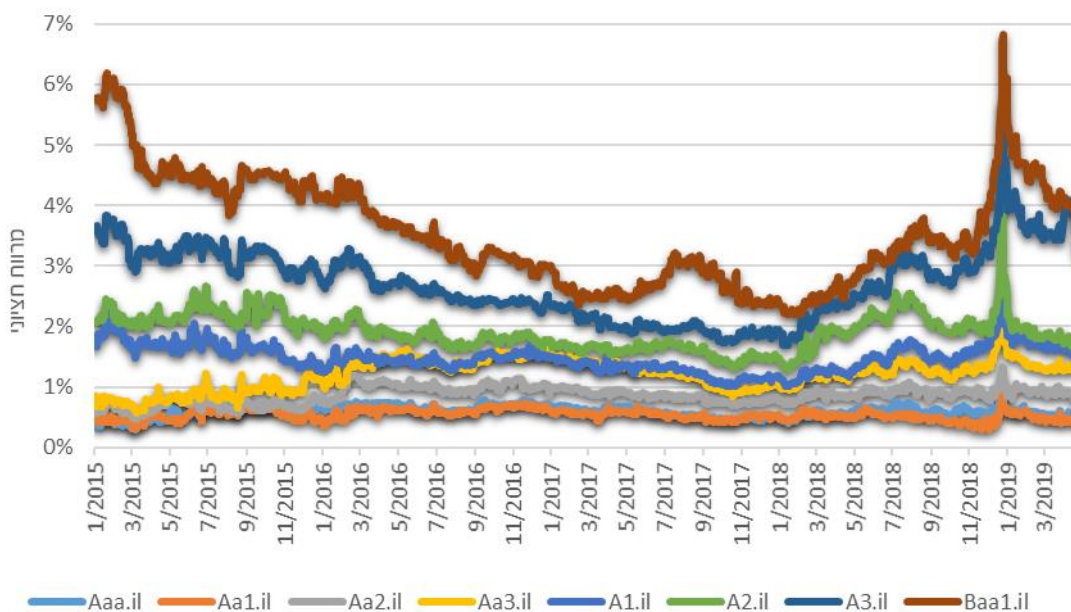
תרשים 6: התפלגות התשואות החציניות של אג"ח קונצרניות שקליות לפי דירוג מתחילת שנת 2017

תרשים 7: התפלגות המרווחים החציוניים של אג"ח קונצרניות צמודות מדד לפי דירוג משנת 2015

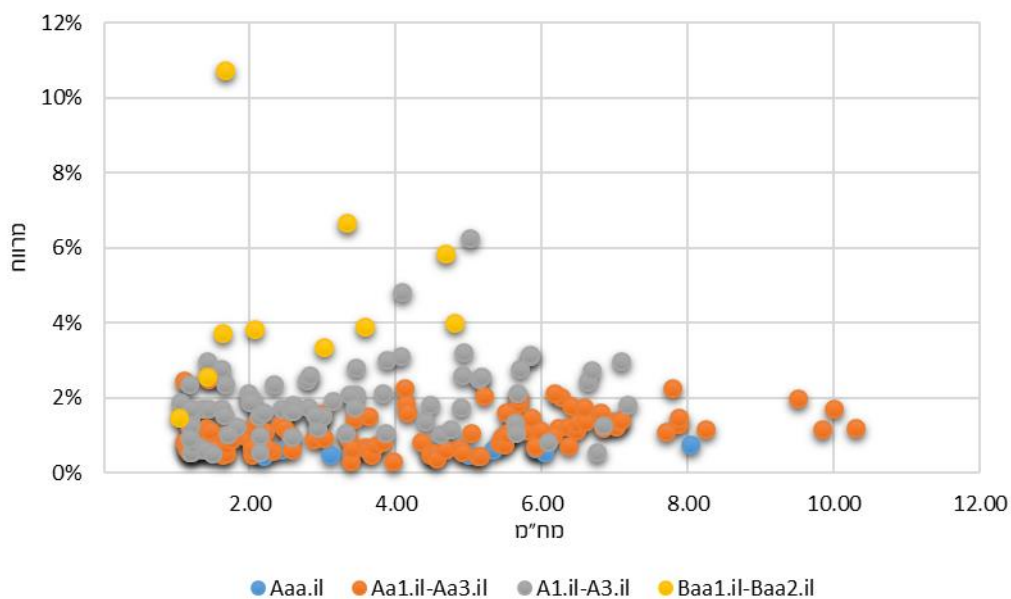

תרשים 8: התפלגות המרווחים החציוניים של אג"ח קונצרניות שקליות לפי דירוג משנת 2015

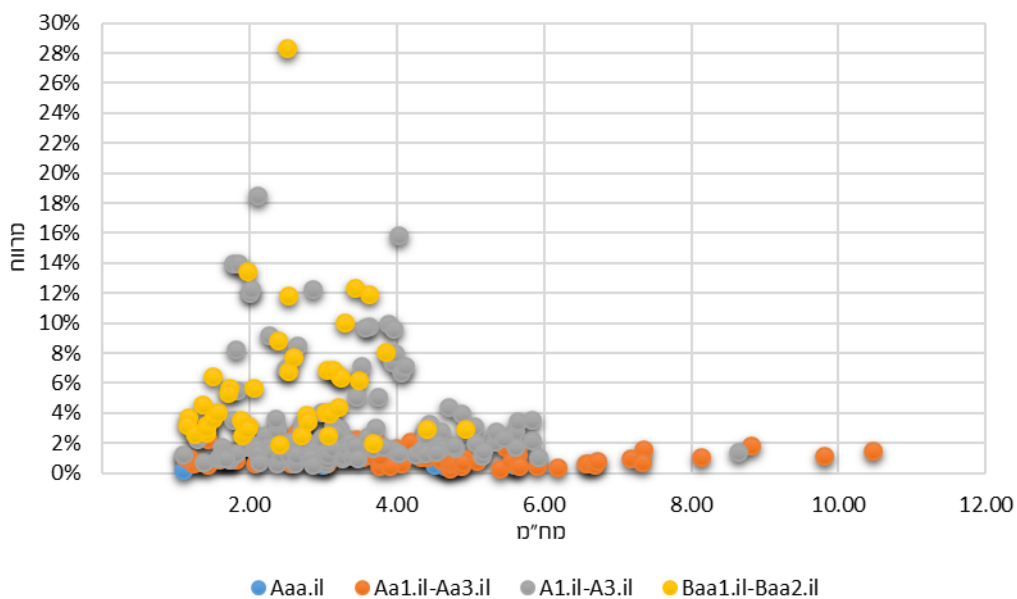

מקור: מערכת מגמה ועיבודי מידרוג

תרשים 9: התפלגות המרווח- אג"ח קונצרניות צמוד מדד, לפי מח"מ וקבוצות דירוג, ליום 30.04.2019

תרשים 10: התפלגות המרווח- אג"ח קונצרניות שקליות, לפי מח"מ וקבוצות דירוג, ליום 30.04.2019

מקור: מערכת מגמה ועיבודי מידרוג

תרשים 11: מספר אג"חים, תשואה חציונית ומח"מ משוקלל

אג"ח צמוד מדד			אג"ח שקלי			
מח"מ משוקלל	תשואה חציונית, ממוצע אפריל 2019	מספר אג"חים	מח"מ משוקלל ³	תשואה חציונית, ממוצע אפריל 2019	מספר אג"חים	
3.7	-0.1%	12	3.7	1.7%	6	Aaa.il
4.3	0.2%	13	3.2	1.2%	7	Aa1.il
4.3	0.1%	41	3.6	1.7%	28	Aa2.il
4.9	0.8%	53	4.7	2.4%	43	Aa3.il
3.7	1.2%	35	3.4	2.5%	51	A1.il
3.5	0.5%	24	3.5	2.6%	35	A2.il
3.8	1.8%	15	3.2	4.8%	36	A3.il
3.1	2.8%	9	3.2	4.5%	32	Baa1.il

מקור: מערכת מגמה ועיבודי מידרוג

תרשים 12: ציפיות האינפלציה (%) הנגזרות משוק ההון

1	הציפיות משוק ההון לשנה הראשונה
1.6	הציפיות משוק ההון לשנה השנייה (פורורד)
1.6	הציפיות משוק ההון לשנה השלישית (פורורד)
1.7	הציפיות משוק ההון ל 3-5 שנים (פורורד)

מקור: בנק ישראל

³ מח"מ משוקלל מחושב ע"י הכפלת המח"מ של כל סדרה בחלקה בסך העג. של הקבוצה.

תרשים 14: מרווח חציוני, השוואת ממוצע חודש נוכחי מול ממוצע חודש קודם⁴

אג"ח צמוד מדד			אג"ח שקלי			דרוג
הפרש	מרווח חציוני, ממוצע חודש מרץ 2019	מרווח חציוני, ממוצע חודש אפריל 2019	הפרש	מרווח חציוני, ממוצע חודש מרץ 2019	מרווח חציוני, ממוצע חודש אפריל 2019	
-0.03%	0.62%	0.60%	0.01%	0.53%	0.54%	Aaa.il
-0.05%	0.86%	0.81%	-0.01%	0.45%	0.44%	Aa1.il
-0.13%	1.08%	0.95%	-0.06%	0.91%	0.85%	Aa2.il
-0.01%	1.23%	1.22%	-0.03%	1.31%	1.29%	Aa3.il
-0.04%	1.82%	1.78%	-0.07%	1.68%	1.60%	A1.il
-0.04%	1.81%	1.75%	-0.09%	1.84%	1.75%	A2.il
-0.06%	2.79%	2.65%	0.18%	3.51%	3.70%	A3.il
-0.14%	4.08%	3.81%	-0.21%	4.13%	3.91%	Baa1.il

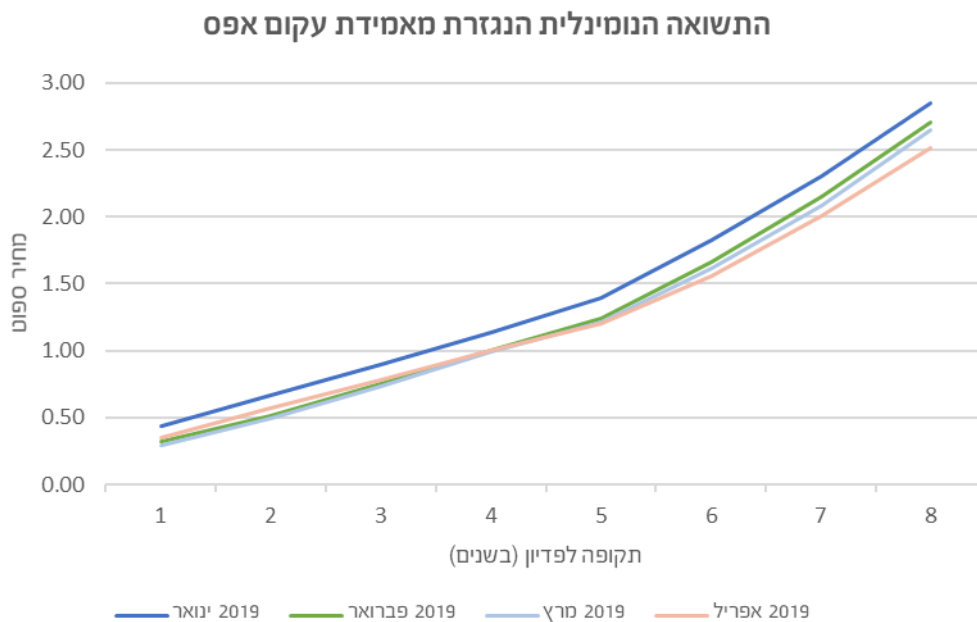
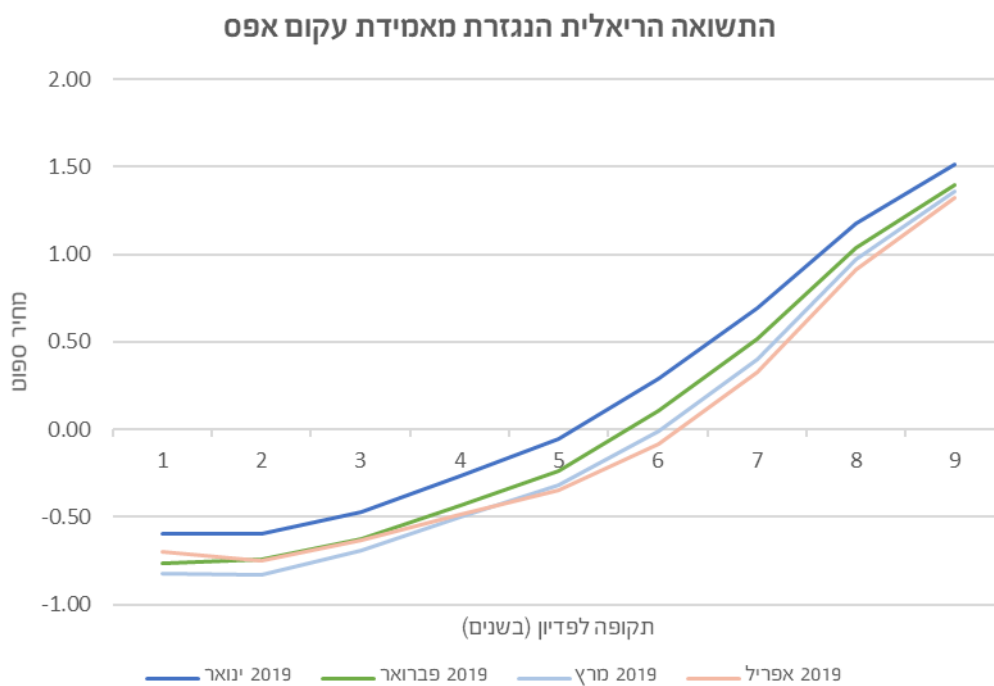
תרשים 15 : מרווח חציוני, השוואת ממוצע חודש נוכחי מול ממוצע חודש מקביל אשתקד

אג"ח צמוד מדד			אג"ח שקלי			דרוג
הפרש	מרווח חציוני, ממוצע חודש אפריל 2018	מרווח חציוני, ממוצע חודש אפריל 2019	הפרש	מרווח חציוני, ממוצע חודש אפריל 2018	מרווח חציוני, ממוצע חודש אפריל 2019	
-0.10%	0.69%	0.60%	-0.01%	0.55%	0.54%	Aaa.il
0.04%	0.77%	0.81%	-0.06%	0.51%	0.44%	Aa1.il
-0.09%	1.04%	0.95%	0.00%	0.85%	0.85%	Aa2.il
0.10%	1.12%	1.22%	0.11%	1.18%	1.29%	Aa3.il
0.35%	1.43%	1.78%	0.37%	1.24%	1.60%	A1.il
-0.08%	1.82%	1.75%	-0.14%	1.89%	1.75%	A2.il
0.58%	2.08%	2.65%	1.33%	2.37%	3.70%	A3.il
0.72%	3.09%	3.81%	1.25%	2.67%	3.91%	Baa1.il

מקור: מערכת מגמה ועיבודי מידרוג

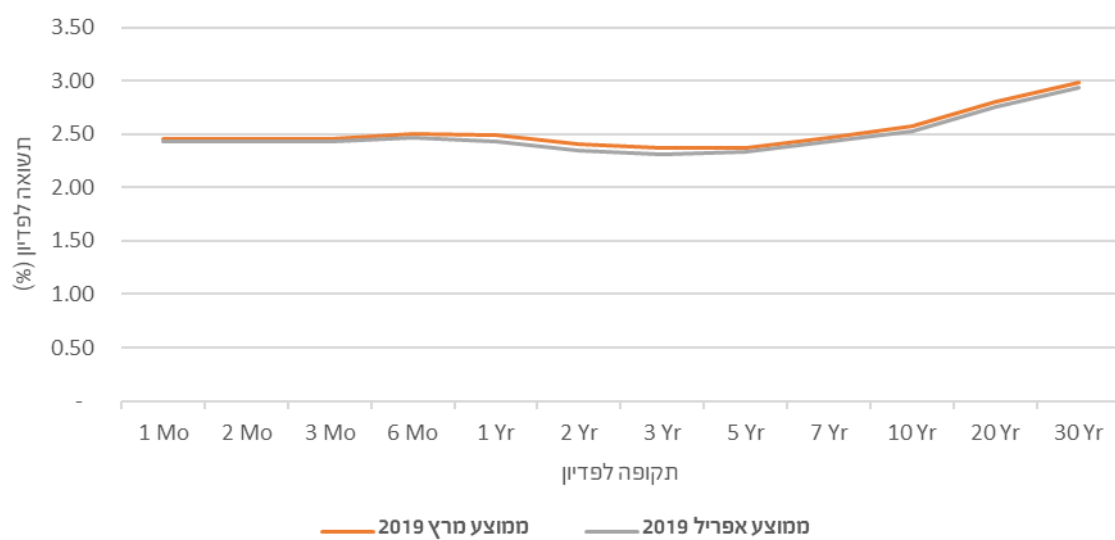
⁴ רמת ה- Baa2.il לא הוצגה עקב כיועוט תצפיות.

תרשים 16: התשואה הנגזרת מאמידת עקום אפס, ממוצע חודשי (%)

מקורות: בנק ישראל ועיבודי מידרוג

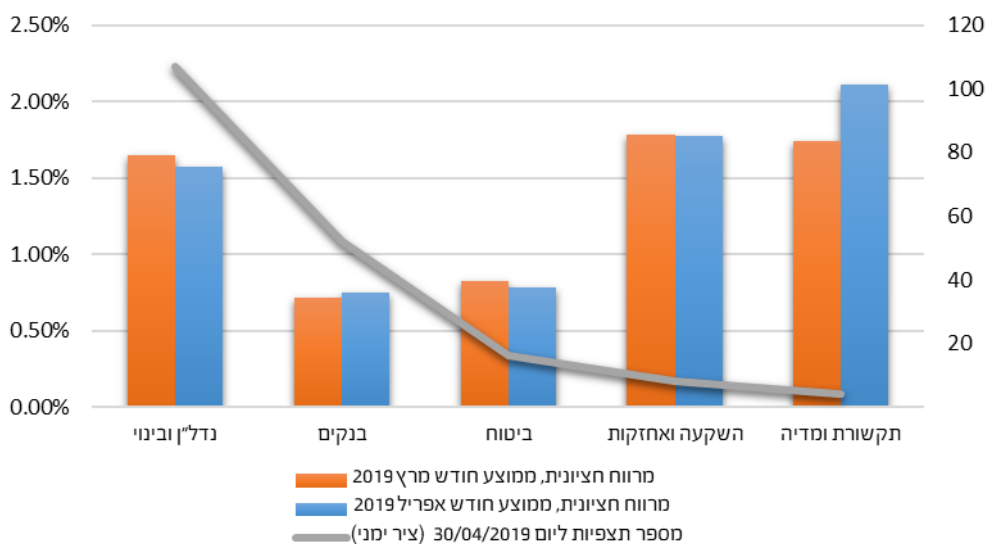
תרשים 17: עקום התשואות בארה"ב, ממוצע חודשי

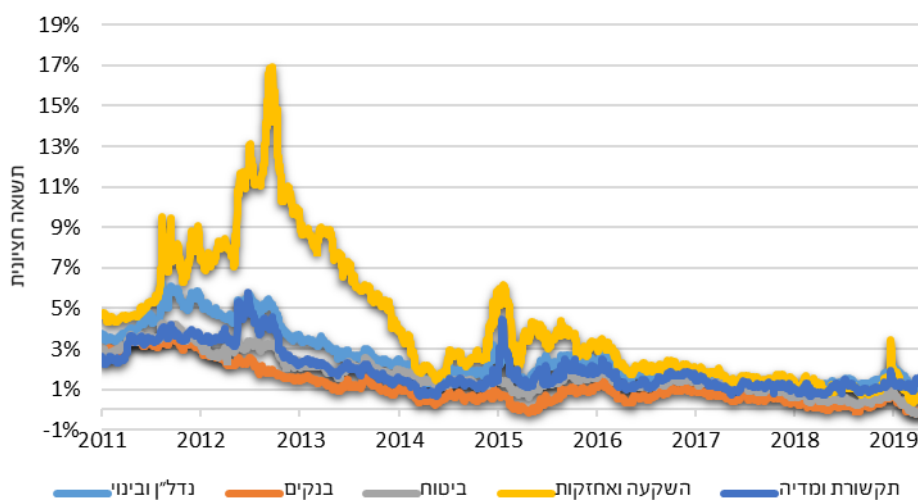
מקורות: www.treasury.gov ועיבודי מידרוג

תשואה חצינית ומרווח חציני לפי ענפי פעילות⁵

תרשים 18: אג"ח קונצרני צמוד מדד, מרווח חציני (%) לפי ענפי פעילות

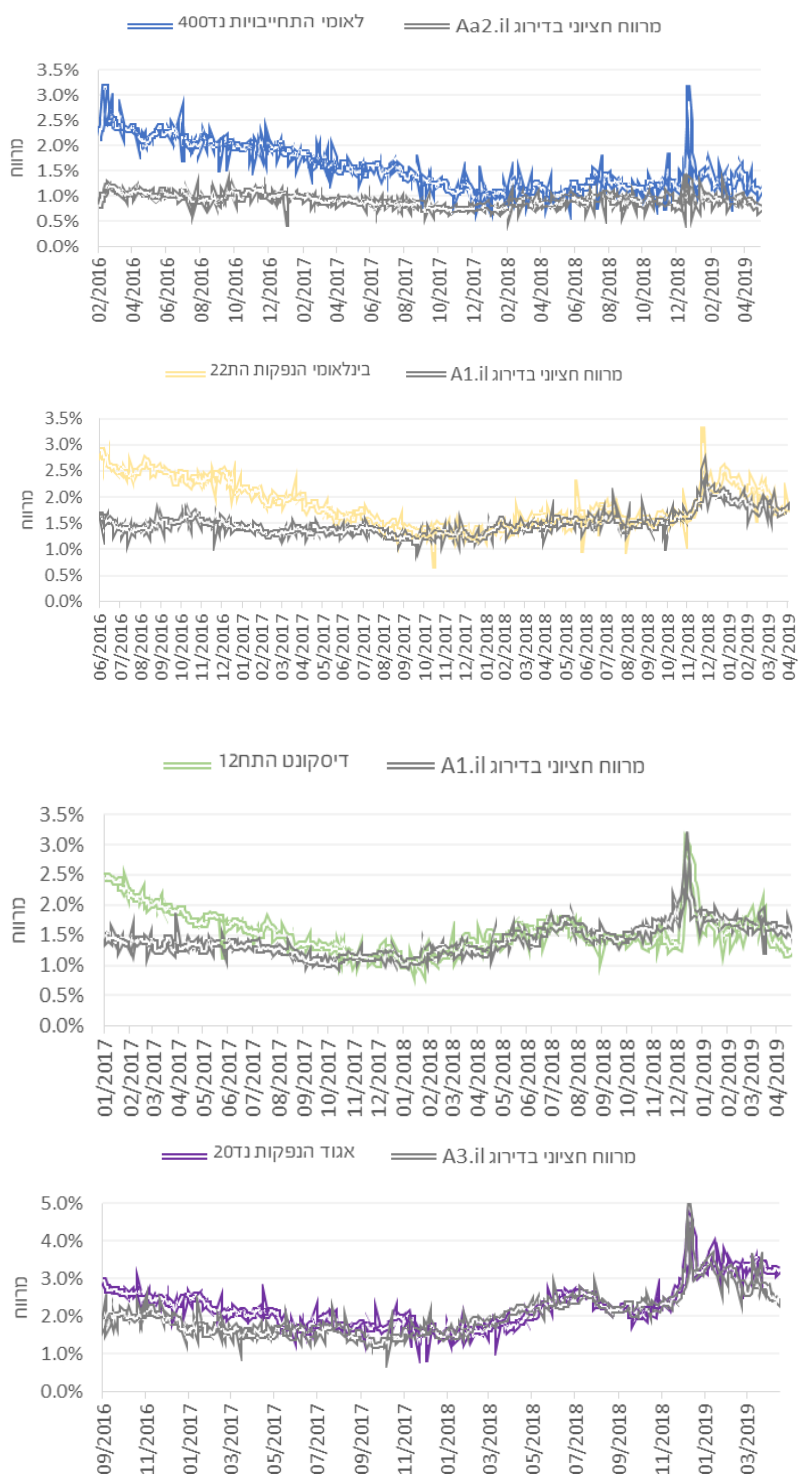
תרשים 19: אג"ח קונצרני צמוד מדד, תשואה חצינית לפי ענפי פעילות משנת 2011

מקור: מערכת מגמה ועיבודי מידרוג

⁵ כולל רק אג"חים מדורגים מידרוג Baa2.il ומעלה

תרשים 20: מרווחי אג"ח Coco's מול מרווח חציוני של אותה רמת דרוג

מקור: מערכת מגמה ועיבודי מידרוג

התנודות הגבוהות ביותר בתשואות לפדיון בתיק המדורג (YOY)

תרשים 21: תנודות התשואה הגבוהות ביותר (מח"מ גדול מ-1), אג"ח קונצרניות צמודות (עד דירוג Baa2)

שם	קוד בורסה	ענף פעילות	דרוג מעלות/מדורג	מח"מ ליום 30/04/2019	הון רשום למסחר	סוג הצמדה	תשואה ברוטו ליום 30/04/2019	תשואה ברוטו ליום 30/04/2018	פער התשואה (YOY)
דיסקונט השקעות אג6	6390207	השקעה ואחזקות	BBB+	3.28	1,618,363,974.	מדד	5.84%	3.03%	2.81%
ירושלים הנ נד12	1142520	בנקים	BBB+	3.53	2,118.	מדד	3.15%	1.78%	1.37%
מישורים אג8	1143163	נדל"ן ובינוי	BBB+	4.65	120,517,000.	מדד	5.32%	3.19%	2.13%
הכשרת הישוב אג22	6120240	נדל"ן ובינוי	BBB+	4.76	171,405,000.	מדד	3.52%	1.88%	1.64%
לוזון קבוצה אג7	4730149	נדל"ן ובינוי	Baa2	1.63	75,539,100.	מדד	9.55%	4.99%	4.56%

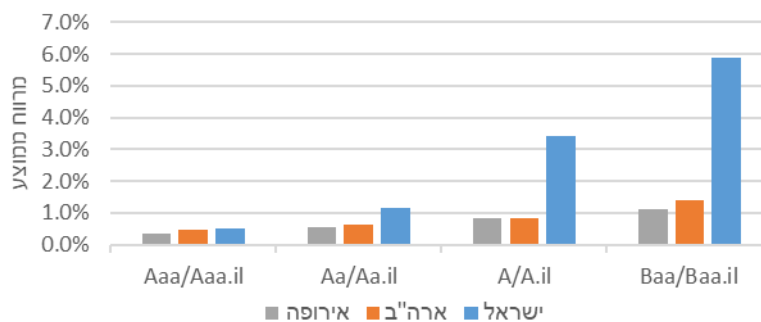
תרשים 22: תנודות התשואה הגבוהות ביותר (מח"מ גדול מ-1), אג"ח קונצרניות שקליות (עד דירוג Baa2)

שם	קוד בורסה	ענף פעילות	דרוג מעלות/מדורג	מח"מ ליום 30/04/2019	הון רשום למסחר	סוג הצמדה	תשואה ברוטו ליום 30/04/2019	תשואה ברוטו ליום 30/04/2018	פער התשואה (YOY)
דלשה קפיטל אג3	1141605	נדל"ן ובינוי	A3	1.74	245,243,000.	שקלי	14.51%	6.08%	8.43%
אול-יר אג2	1139781	נדל"ן ובינוי	A3	2.08	476,641,583.	שקלי	19.08%	4.56%	14.52%
אול-יר אג4	1141274	נדל"ן ובינוי	A3	3.99	512,286,019.	שקלי	16.93%	6.33%	10.60%
אמ.די.ג'י אג3	1142504	נדל"ן ובינוי	Baa1	3.20	319,999,384.	שקלי	14.32%	5.86%	8.46%
סטרוד ווסט אג1	1143544	נדל"ן ובינוי	BBB+	3.44	910,000,000.	שקלי	29.22%	6.54%	22.68%

מקור: מערכת מנחה ועיבודי מידרוג

השוואה בינלאומית

תרשים 23: השוואת מרווחים ממוצעים לפי קבוצות דירוג בהתפלגות גיאוגרפית, אפריל 2019

הערה: בארה"ב ובאירופה המדגם כולל אג"חים במח"מ בינוני-ארוך, בעוד שב ישראל המדגם כולל את כל המח"מים לאור מיעוט תצפיות.

מקורות: מודיס, מערכת מגמה ועיבודי מידרוג

תרשים 24: פרמיית CDS חצינית (בנקודות בסיס) 5 שנתית אל מול סולם הדירוג (רמות דירוג) - חתך גלובאלי לאפריל 2019:

	Aaa	Aa1	Aa2	Aa3	A1	A2	A3	Baa1	Baa2	Baa3
פרמיית CDS	17	24	34	40	43	50	58	58	67	88
גודל המדגם	11	49			168			350		
פער מול חודש קודם בנקודות בסיס	-1	-2	-3	-3	-3	-3	-4	-6	-8	-9

מקור: מודיס ועיבודי מידרוג

© כל הזכויות שמורות לחב' מידרוג בע"מ (להלן: "מידרוג").

מסמך זה לרבות פסקה זו כולל זכויות יוצרים של מידרוג והינו מוגן על ידי זכויות יוצרים ודיני הקניין הרוחני. אין להעתיק מסמך זה או בכל דרך אחרת לסרוק, לשכתב, להפיץ, להעביר, לשכפל, להציג, לתרגם או לשמור אותו לשימוש נוסף למטרה כלשהי, באופן שלם או חלקי, בכל צורה, אופן או בכל אמצעי, ללא הסכמה של מידרוג מראש ובכתב.

אזהרה הנוגעת למגבלות הדירוג ולסיכויי הסתמכות על דירוג וכן אזהרות והסתייגויות בנוגע לפעילות של מידרוג בע"מ ולמידע המופיע באתר האינטרנט שלה

דירוגים ו/או פרסומים שהונפקו על ידי מידרוג הנם או שהם כוללים חוות דעת סובייקטיביות של מידרוג ביחס לסיכון האשראי היחסי העתידי של ישויות, התחייבויות אשראי, חובות ו/או מכשירים פיננסיים דמויי חוב, נכון למועד פרסומם וכל עוד מידרוג לא שינתה את הדירוג או הפסיקה אותו. פרסומי מידרוג יכולים לכלול גם הערכות המבוססות על מודלים כמותיים של סיכויי אשראי וכן חוות דעת נלוות. דירוגי מידרוג ופרסומיה אינם מהווים הצהרה בדבר נכונותן של עובדות במועד הפרסום או בכלל. מידרוג עושה שימוש בסולמות דירוג לשם מתן חוות דעתה בהתאם להגדרות המפורטות בסולם עצמו. הבחירה בסימול כמשקף את דעתה של מידרוג ביחס לסיכון אשראי משקפת אך ורק הערכה יחסית של סיכון זה. הדירוגים שמנפיקה מידרוג הינם לפי סולם מקומי וכאאלה הם מהווים חוות דעת ביחס לסיכויי אשראי של מנפיקים וכן של התחייבות פיננסיות בישראל. דירוגים לפי סולם מקומי אינם מיועדים להשוואה בין מדינות אלא מתייחסים לסיכון אשראי יחסי במדינה מסוימת.

מידרוג מגדירה סיכון אשראי כסיכון לפיו ישות עלולה שלא לעמוד בהתחייבויותיה הפיננסיות החוזיות במועד וכן ההפסד הכספי המשוער במקרה של כשל פירעון. דירוגי מידרוג אינם מתייחסים לכל סיכון אחר, כגון סיכון המתייחס לנזילות, לערך השוק, לשינויים בשערי ריבית, לתנודתיות מחירים או לכל גורם אחר המשפיע על שוק ההון.

הדירוגים המונפקים על ידי מידרוג ו/או פרסומיה אינם מהווים המלצה לרכישה, החזקה ו/או מכירה של אגרות חוב ו/או מכשירים פיננסיים אחרים ו/או כל השקעה אחרת ו/או להימנעות מכל אחת מפעולות אלו.

הדירוגים המונפקים על ידי מידרוג ו/או פרסומיה אף אינם מהווים ייעוץ השקעות או ייעוץ פיננסי, וכן אין בהם משום התייחסות להתאמה של השקעה מסוימת למשקיע מסוים. מידרוג מנפיקה דירוגים תחת ההנחה שכל העושה שימוש במידע המפורט בהם ובדירוגים, ינקוט זהירות ראויה ויבצע את ההערכות שלו (בעצמו ו/או באמצעות אנשי מקצוע המוסמכים לכך) בדבר הכדאיות של כל השקעה בכל נכס פיננסי שהוא שוקל לרכוש, להחזיק או למכור. כל משקיע צריך להסתייע בייעוץ מקצועי בקשר עם השקעותיו, עם הדין החל על ענייניו ו/או עם כל עניין מקצועי אחר.

מידרוג איננה מעניקה שום אחריות, מפורשת או משתמעת, ביחס לדיוק, להיותו מתאים למועד מסוים, לשלמותו, לסחירותו או להתאמה לכל מטרה שהיא של כל דירוג או חוות דעת אחרת או מידע שנמסר או נוצר על ידי מידרוג בכל דרך ואופן שהוא.

דירוגי מידרוג ופרסומיה אינם מיועדים לשימוש של משקיעים פרטיים והיה זה בלתי אחראי ובלתי הולם למשקיע פרטי לעשות שימוש בדירוגים של מידרוג או בפרסומיה בקבלתה של החלטת השקעה על ידו. בכל מקרה של ספק, מן הראוי שיתיעץ עם יועץ פיננסי או מקצועי אחר.

כל המידע הכלול בדירוגים של מידרוג ו/או בפרסומיה ואשר עליו היא הסתמכה (להלן: "המידע"), נמסר למידרוג על ידי מקורות מידע (לרבות הישות המדורגת) הנחשבים בעיניה לאמינים. מידרוג איננה אחראית לנכונותו של המידע והוא מובא כפי שהוא נמסר על ידי אותם מקורות מידע. מידרוג נוקטת באמצעים סבירים, למיטב הבנתה, כדי שהמידע יהיה באיכות ובהיקף מספקים וממקורות הנחשבים בעיניה לאמינים לרבות מידע שהתקבל מצדדים שלישיים בלתי תלויים, אם וככל שהדבר מתאים. יחד עם זאת, מידרוג איננה גוף המבצע ביקורת ולכן היא איננה יכולה לאמת או לתקף את המידע. האמור בפרסומיה של מידרוג, למעט כאלה שהוגדרו על ידה במפורש כמתודולוגיות, אינם מהווים חלק ממתודולוגיה על פיה עובדת מידרוג. מידרוג רשאית לסטות מן האמור בכל פרסום כזה, בכל עת.

בכפוף לאמור בכל דין, מידרוג, הדירקטורים שלה, נושאי המשרה שלה, עובדיה ו/או כל מי מטעמה שיהיה מעורב בדירוג, לא יהיו אחראים מוכח הדין כלפי כל אדם ו/או ישות, בגין כל נזק ו/או אובדן ו/או הפסד, כספי או אחר, ישיר, עקיף, מיוחד, תוצאתי או קשור, אשר נגרם באופן כלשהו או בקשר למידע או לדירוג או להליך הדירוג, לרבות בשל אי מתן דירוג, גם אם נמסרה להם או למי מטעמם הודעה מראש בדבר האפשרות להתרחשותו של נזק או אובדן או הפסד כאמור לעיל, לרבות, אך לא רק, בגין: (א) כל אובדן רווחים, בהווה או בעתיד, לרבות אובדן הזדמנויות השקעה אחרות; (ב) כל הפסד ו/או אובדן ו/או נזק שנגרם כתוצאה מהחזקה ו/או רכישה ו/או מכירה של מכשיר פיננסי, בין אם הוא היה נשוא דירוג שהונפק על ידי מידרוג ובין אם לאו; (ג) כל הפסד ו/או אובדן ו/או נזק, אשר נגרמו בקשר לנכס פיננסי מסוים, בין השאר אך לא רק, כתוצאה או בקשר עם רשלנות (להוציא מרמה, פעולה בזדון או כל פעולה אחרת שהדין אינו מתיר לפטור מאחריות בגינה), מצדם של דירקטורים, נושאי משרה, עובדים ו/או כל מי שפועל מטעמה של מידרוג, בין במעשה ובין במחדל.

מידרוג מקיימת מדיניות ונהלים ביחס לעצמאות הדירוג ותהליכי הדירוג.

דירוג שהונפק על ידי מידרוג עשוי להשתנות כתוצאה משינויים במידע שעליו התבסס הדירוג ו/או כתוצאה מקבלת מידע חדש ו/או מכל סיבה אחרת. עדכונים ו/או שינויים בדירוגים מופיעים באתר האינטרנט של מידרוג שכתובתו: <http://www.midroog.co.il>